

Nieuwsbrief augustus 2018

Stichting Kufambatose
Samen op pad

Woordje vooraf

Voor u ligt de allereerste nieuwsbrief van de Stichting Kufambatose – Samen op pad.

Wij zetten ons in voor een groep zeer kwetsbare kinderen in het Zaka-district in Zimbabwe: kinderen met een motorische handicap. Kinderen die veelal onder de radar blijven van de zorgprofessionals en weinig (tot soms geen) ondersteuning krijgen van de lokale gemeenschap, waarin ze geboren worden. Ons doel als stichting is ouders/verzorgers en lokale zorgprofessionals te ondersteunen in hun werk en de zorg voor deze kinderen. Dit project is gestart op initiatief van mijn dochter Willemijn, die drie jaar als fysiotherapeut in Zimbabwe heeft gewerkt. In deze nieuwsbrief kunt u meer lezen over het werk van de stichting en het lokale project dat wij ondersteunen. Ook staat er een verslag in van het bezoek dat Willemijn en ik hebben gebracht aan het project in juni 2018.

We hopen u met deze nieuwsbrief een goed idee te geven van wat de stichting doet en ons enthousiasme voor dit project over te brengen.

Ik wens u veel leesplezier!

Anne-Miek Simons, voorzitter

Rehab technicians in gesprek bij een onderzoek

Even voorstellen: Stichting Kufambatose

Stichting Kufambatose – Samen op pad is opgericht om een bijzonder project te ondersteunen in Zimbabwe. Het is in 2015 ter plaatse opgestart door Willemijn Simons-Rüttiman.

Uitgezonden door de Zwitserse non-gouvernementele organisatie Comundo heeft Willemijn drie jaar als fysiotherapeut gewerkt in het Musiso Hospital in het district Zaka in Zimbabwe, in nauwe

samenwerking met een ander plaatselijk ziekenhuis, het Ndanga District Hospital. In deze drie bijzondere jaren werd het haar steeds duidelijker dat er veel werk te doen was, dat ze niet zomaar achter wilde laten op het moment dat haar eigen contract zou aflopen. Ze besloot een oud lokaal project nieuw leven in te blazen: het organiseren van workshops voor kinderen met een motorische handicap en hun ouders/verzorgers. Het plan was dat dit project gedragen zou worden door de lokale zorgprofessionals, in

nauwe samenwerking met Willemijn. (Verderop in deze nieuwsbrief vindt u wat meer informatie over het project zelf.)

Al snel bleek Willemijns initiatief een groot succes en ze kon de verantwoordelijkheid hiervoor niet meer alleen dragen. Daarop hebben wij als familie en vrienden in maart 2018 besloten de Stichting Kufambatose – Samen op pad op te richten.

Het bestuur bestaat inmiddels uit vijf mensen en een vrijwilliger, en we zijn druk bezig meer enthousiaste mensen te vinden ter ondersteuning. Leuk weetje: de naam Kufambatose is mede aangedragen door mensen in Zimbabwe. Het is een woord uit de lokale taal, het Shona, en betekent: Samen op pad.

Wij gaan samen op pad met de kinderen, ouders, verzorgers en de lokale zorgprofessionals, voor een betere kwaliteit van zorg en meer ondersteuning.

Zimbabwe

Zimbabwe, met een bevolking van 14,1 miljoen mensen, is een land dat voor grote uitdagingen staat. De bevolking is relatief jong, en de HIV/Aids-pandemie en de economische kaalslag hebben nog steeds enorme gevolgen. Op dit moment zorgen de nieuwe verkiezingen voor onrust en instabiliteit.

In deze context leven zo'n 600.000 kinderen met een handicap. Weinigen van hen worden gezien of behandeld door zorgprofessionals. De kinderen leven vaak in landelijk gebied, in zeer arme omstandigheden. Er is weinig kennis m.b.t. handicaps, laat staan dat er veel oog is voor de rechten en mogelijkheden van deze groep kinderen. Er kleeft stigma aan het hebben van een handicap; men denkt aan hekserij of een vloek van bijvoorbeeld voorouders. Dit leidt ertoe dat kind en ouder worden buitengesloten van de zo belangrijke

woongemeenschap. Grote afstanden en hoge reiskosten beperken de toegankelijkheid van ziekenhuizen en gezondheidscentra. Deze kinderen leven dus veelal onder de radar van de zorgprofessionals.

Ons project

De stichting heeft een project geadopteerd dat zich inzet voor kinderen met een motorische handicap in het district Zaka. Dit is een plattelandsdistrict, gelegen in de provincie Masvingo in Zimbabwe.

De doelstellingen van dit project zijn:

1. De zorg voor kinderen met een motorische handicap in het district Zaka op een hoger plan brengen.
2. De sociale en economische ontwikkeling van deze kinderen verbeteren.
3. De kennis met betrekking tot handicaps onder zowel de zorgprofessionals als de lokale bevolking vergroten.

De kracht van het project is dat de uitvoering ervan volledig in handen is van lokale zorgverleners en is ingebed in de lokale organisaties en gemeenschappen. De mensen geven zelf aan wat noodzakelijk is en waaraan behoefte bestaat om het project uit te voeren en naar verloop van tijd eventueel uit te bouwen.

Op dit moment zijn de belangrijkste activiteiten van het project:

1. In juni 2015 is gestart met het doorvoeren van de zogenaemde CP ('cerebral palsy') - workshops. Voor deze maandelijkse workshops worden 20 kinderen met een motorische handicap en hun moeders/verzorgers voor 3 dagen uitgenodigd in het Ndanga District Hospital op de 'rehab'-afdeling (revalidatieafdeling.) Het doel van deze workshops is de kinderen te onderzoeken, de moeders/verzorgers te informeren over de diagnose en de ontstaanswijze van de beperking, en huiswerk oefeningen mee te geven. De kinderen komen elke 2 maanden terug.
2. Er wordt verder aandacht besteed aan het vroeg onderkennen/opsporen van deze kinderen met een beperking door middel van scholing van andere hulpverleners.

Moeder laat zien hoe haar kind kan zitten met een handdoek

3. Er wordt deelgenomen aan bijeenkomsten in de “communities” (lokale woongemeenschappen) om daar gelegenheid te bieden in een beschermde omgeving over de handicaps te spreken. Daarmee kan het taboe op het spreken over een handicap hopelijk worden verlicht.

Sinds januari 2017 is het uitvoeren van het project in handen van het lokale rehab-team van Ndanga.

Voor meer details en het projectplan, zie

www.kufambatose.eu/projectplan

Werkbezoek aan het project – juni 2018

Een persoonlijk verslag, door Willemijn en Anne-Miek Simons

Allereerst ontmoetten wij mr. Samson Mazivazvose, de ‘rehab technician’ (revalidatiehulpverlener) in het Ndanga District Hospital. Hij is de lokale projectcoördinator en de drijvende kracht ter plaatse achter het project. Hij vertelde ons over de lopende zaken en we spraken samen het beleid door.

Samson is de steun en toeverlaat van het project, en wij zijn zeer getroffen door zijn motivatie en inzet. Op onze vraag wat hem motiveert zoveel van zichzelf te investeren, lacht hij en zegt: ‘het is

gewoon mijn werk als rehab technician.’ Zo gewoon vinden wij het niet, we vinden zijn gedrevenheid en inzet echt bijzonder. Vandaag staan er ook een aantal ontmoetingen met lokale autoriteiten op het programma, zoals het Ndanga District Hospital, de (para)medische staf en regeringsautoriteiten van het district Zaka. We zien vooral ook enorm uit naar het bijwonen van de workshop.

Op woensdagochtend was het zover: de CP-workshop. Moeders met hun gehandicapte kinderen druppelden binnen, met grote tassen vol eigen

spulletjes; kleren voor drie dagen, borden en bestek, doeken en dekens. Er waren meteen levendige contacten onderling, voor sommigen echt een weerzien. En de revalidatiehulpverleners waren inmiddels ook gearriveerd.

Wij stelden ons voor en Samson vertaalde het een en ander in de plaatselijke taal, het Shona. We werden daarop uitbundig met zang en dans begroet, een geweldige ervaring. Daarna was het tijd om te eten.

Samson Mazivazvose en Willemijn Simons

De moeders/oma's en kinderen krijgen tijdens de workshop viermaal per dag een maaltijd, variërend van polentapap als ontbijt, thee met brood in de loop van de ochtend tot een warme lunch en avondeten met rijst en bijvoorbeeld kip. Voor velen is dit echt een feestmaal. Afhankelijk van de oogstopbrengst eten de mensen meestal maar 1 of 2 keer per dag. Goed eten is zeer belangrijk tijdens de workshops. Het biedt de kinderen, veelal ondervoed, de mogelijkheid wat aan te sterken. Er wordt tenslotte ook veel van hen gevraagd.

's Middags werden de huiswerk oefeningen doorgenomen in de hele groep, zodat iedereen van elkaars ervaring kan leren. De vooruitgang van de kinderen was hier en daar duidelijk te zien, en de hele groep klapte mee voor iedere mijlpaal die was bereikt. Ze ondersteunen en stimuleren elkaar geweldig, dat is duidelijk voelbaar.

In deze sfeer kwamen tussendoor ook de sociale problemen aan bod. Samson was er bijzonder goed in deze op een slimme manier naar boven te halen. Deze problemen lopen vaak

uiteen, maar hebben groot impact. Moeders worden bijvoorbeeld uitgestoten door de familie of gemeenschap. In een cultuur waar de gemeenschap zo'n belangrijke rol speelt, is dit een enorm probleem. Soms waren er kinderen met oma, omdat de moeder vertrokken was. Er zijn problemen met inkomen, met het verkrijgen van hulpmiddelen, acceptatie op school. De hele groep luisterde goed en bood elkaar ondersteuning en advies aan. Er is veel respect voor elkaar. Belangrijk hierbij is op deze manier de moeders zover te krijgen dat ze

ook zelf en met elkaar gaan nadenken hoe ze hun situatie kunnen verbeteren.

Voor de nacht zijn er twee slaapzalen beschikbaar voor de moeders en kinderen. Deze worden beschikbaar gesteld door het ziekenhuis. Voor iedereen is er een schuimrubber matras, de deelnemers aan de workshop delen 1 badkamer en zoals gebruikelijk is het toilet (een gat in de grond) buiten in een stenen gebouwtje.

Op de tweede dag werd gekeken waar ieder kind nu is in de ontwikkeling, zodat de nieuwe huiswerk oefeningen daarop kunnen worden aangepast. Ook werden er nieuwe kinderen onderzocht. Alle kinderen krijgen een controle op

lengte en gewicht, en waar nodig krijgen ze 'krachtvoer' mee voor thuis.

Eigen verantwoordelijkheid nemen is belangrijk: thuis oefenen, samen proberen oplossingen te bedenken voor het verbeteren van de eigen situatie.

Van de vier 'rehab technicians' waren er drie man. Dit vonden wij bijzonder, aangezien mannen/vaders in de thuissituatie een kind met

Een deel van het Rehab team

een handicap nauwelijks of niet accepteren. Ook dit is een heel groot sociaal probleem.

En net als de vorige dag wordt er aan het begin, bij de maaltijden en ter afsluiting veel gebeden, gezongen en gedanst.

Ook op vrijdag werd ons afscheid opgesierd door zang en dans. De dankbaarheid die de mensen hiermee uitdrukten was heel ontroerend. Hun vrolijkheid en positiviteit, in hun vaak moeilijke situatie, raakte ons diep. Heel indrukwekkende dagen!

Een overzichtje van wat er bereikt is in de eerste helft van 2018

- Stichting Kufambatose is opgericht en heeft de ANBI-status gekregen.
- Het begin van een website is opgezet.
- Naast de twee reeds bestaande groepen in de CP-workshops is er in maart 2018 gestart met een 3^e groep. 60 kinderen krijgen iedere twee maanden de zorg die zij nodig hebben.
- Tijdens het werkbezoek is er veel overleg geweest met de lokale autoriteiten. Er is een Memorandum of Understanding opgesteld, een soort contract dat door alle betrokken partijen hier en in Zimbabwe zal worden ondertekend. Ook wordt de mogelijkheid bekeken de stichting te registreren in Zimbabwe zelf.

- Er zijn gesprekken gevoerd met de Provincial Therapist en de financieel directeur van het ziekenhuis over langdurige borging van het programma in het Ndanga District Hospital.

In de pijplijn:

- Start van 'Community Based Rehabilitation' (CBR), met als doelen: begeleiding van kinderen met een beperking in de thuissituatie, het vroegtijdig identificeren van kinderen met risico op een beperking en het doorverwijzen van deze kinderen naar een 'rehab'/revalidatieafdeling. Essentieel hierin is de taak van de 'Village Health Workers' (VHW's); daarom wordt er gekeken naar meer trainingen voor deze mensen.

In al onze gesprekken met de mensen ter plaatse hebben zij een aantal punten benoemd, die voor hen van belang zijn:

- De behoefte aan het opzetten van supportgroepen, waarin ouders hun problemen met elkaar kunnen bespreken en initiatieven kunnen ontwikkelen om hun situatie te verbeteren.
- De behoefte aan 'inclusive education'; de integratie van de kinderen met een beperking op lokale scholen.
- Een 'rehab village': de bouw van een aantal hutten bij het Ndanga District Hospital voor verblijf tijdens de workshops. We hebben de lokale partners de opdracht meegegeven hiervoor een

duidelijk plan op te stellen, met duidelijke offertes (van lokale bouwondernemingen.) Daarna gaat de stichting de plannen evalueren.

- Een zogenoemd 'Income generating project'. In zo'n project worden moeders gestimuleerd om hun economische status te verbeteren door (gezamenlijk) een activiteit te starten om geld te verdienen. Het is de bedoeling dat de moeders zelf over dit project nadenken. Daarna kunnen we als stichting kijken of wij hen daarin kunnen faciliteren.

Tot slot willen wij nog zeggen, dat wij een heel goed gevoel hadden over het huidige functioneren van het project. We zijn trots op de zelfstandigheid en inzet van onze

lokale partners, en hebben het volste vertrouwen in hen. Het was een

geweldige ervaring de mensen in de workshops te ontmoeten en te zien wat er allemaal met elkaar wordt bereikt.

Willemijn en Anne-Miek

Ter afsluiting

Tenslotte willen wij u hartelijk danken voor uw interesse in het werk van de Stichting Kufambatose. Mocht u nog meer over ons en ons project in Zimbabwe willen weten, kijkt u alstublieft op onze website: www.kufambatose.eu

En natuurlijk ook heel hartelijk dank namens de kinderen en hun moeders/verzorgers.

Misschien wilt u na het lezen van deze nieuwsbrief ook een bijdrage leveren aan het werk van de stichting. Wij zijn blij met alle steun, financieel of anderszins. Uw financiële ondersteuning komt volledig ten goede aan het project.

Met hartelijke groet,

Willemijn, Anne-Miek, Jacques, Judith, Marcel, Claudia

Stichting Kufambatose